

Професионален кодекс на социалните работници
и
професионален кодекс на работодателите на
социалните работници

септември 2002 г.

Работодатели на социални работници

Въведение

Този документ съдържа одобрените професионални кодекси за социални работници и работодателите на социалните работници и описва стандартите на поведение и работа, в рамките на които те трябва да работят. Това въведение, което също е включено в Професионалния кодекс на социалните работници, цели да ви помогне да разберете за какво се отнасят кодексите и какво те трябва да означават за вас като социален работник, работодател, потребител на услугата или член на обществото.

Генералният съвет за социални грижи започна дейността си на 01.10.2001 г. – по същото време като Съветът за социални грижи на Северна Ирландия, Съветът за социални грижи на Шотландия и Съветът за социални грижи на Уелс. Съветите имат задължение да разработват професионални кодекси и работиха заедно върху разработката на тези кодекси като част от приноса им за повишаване на стандартите в услугите за предоставяне на социални грижи.

Двата кодекса за работници и работодатели са представени заедно в този документ, защото те са допълващи се и отразяват съвместните отговорности на работодатели и работници в осигуряването на високи стандарти.

Какви са кодексите?

Професионалният кодекс на работодателите на социални работници очертава отговорностите на работодателите при управлението на социалните работници. Такива стандарти се определят за първи път на национално ниво. Кодексът изисква работодателите да се придържат към

стандартите, определени в техния кодекс, да подкрепят социалните работници при спазването на техния кодекс и да предприемат подходящи действия, когато работниците не спазват очакваните стандарти на поведение.

Професионалният кодекс на социалните работници е списък от становища, описващи стандартите на професионално поведение и дейност, изискващи се от социалните работници в ежедневната им работа. Отново отбелязваме, че за първи път се установяват такива стандарти по този начин на национално ниво, въпреки че много работодатели са въвели подобни стандарти в работата на местно ниво. Намерението е да бъдат потвърдени стандартите, които се изискват при социалните грижи и да се гарантира факта, че работниците знаят какви стандарти на поведение работодателите, колегите, потребителите на услугите, обгрижващите и обществеността очакват от тях.

Кодексите са предназначени да отразяват съществуващата добра практика и се очаква работниците и работодателите да разпознаят в кодексите споделените стандарти, към които те вече се стремят. Съветите ще подпомагат тези стандарти чрез широкото разпространение на кодексите.

Как ще бъдат използвани кодексите?

Кодексите са ключова стъпка при въвеждането на системата за регулиране на социалните грижи в четирите страни на Обединеното кралство. Съветите са отговорни за регистрацията на всички, които работят в сферата на социалните грижи. Регистърът ще представлява публичен документ, който упоменава, че регистрираните лица са запознати с изискванията за

вписване в регистъра и са съгласни да спазват стандартите, изложени в Професионалния кодекс за социалните работници.

Съветите ще описват стандартите, изложени в Професионалния кодекс за социалните работници при разглеждане на случаи на неправилно поведение и ще решават дали даден регистриран работник трябва да остане в регистъра.

Какво трябва да означават кодексите за Вас?

Като социален работник Вие ще разполагате с критерии за ръководене на Вашата дейност и ще сте наясно какви стандарти на поведение се очакват от Вас. Вие сте насърчен да използвате кодексите, за да прегледате Вашата дейност и да се огледате за места, които можете да подобрите.

Като работодател на социален работник, Вие ще знаете каква роля се изисква от Вас да изиграете в управлението на персонала и в подпомагане предоставянето на висококачествени социални грижи. Също така ще сте насърчен да преоцените собствените си професионални стандарти и политики в светлината на посочените в този кодекс стандарти.

Като потребител на услуги или член на обществото, тези кодекси ще Ви помогнат да разберете как социалният работник трябва да се отнася с Вас и как работодателите трябва да подпомагат социалните работници, за да вършат добре своята работа.

Професионален кодекс за работодателите на социалните работници

Целта на този кодекс е да се определят отговорностите на работодателите при ръководенето на социалните работници. Целта на управлението на персонала е да се защитят и насърчат интересите на потребителите на услуги и на обгрижващите. Кодексът цели по-скоро да допълни, отколкото да замени или дублира съществуващата политиката на работодателите и образува част от по-широкия пакет от закони, изисквания и насоки, свързани с назначаването на персонал. Работодателите са отговорни да гарантират спазването на стандартите, изложени в настоящия кодекс, да осигурят високо качество на услугите и да повишат доверието на обществото и увереността му в услугите по предоставяне на социални грижи.

Статут

Националната комисия за стандартите в предоставянето на грижите и Инспекторатът по социални услуги ще имат този кодекс предвид при налагането на стандарти в предоставянето на грижи.

За да изпълнят отговорностите си, свързани с управлението на екипа от социални работници, работодателите на социални работници трябва:

- Да се уверят, че хората са подходящи да се присъединят към екипа и че разбират ролята и отговорностите си;

- Да разполагат с писмени политики и процедури, за да подпомагат социалните работници в спазването на Професионалния кодекс за социални работници на Генералния съвет за социални грижи (ГССГ);
- Да предоставят обучение и възможности за развитие, за да могат социалните работници да заздравят и развият своите умения и знания;
- Да създадат и въведат по места писмени политики и процедури за справяне с опасно, дискриминиращо или експлоататорско поведение и действия; и
- Да промотират професионалните кодекси на ГССГ сред социалните работници, потребителите на услуги и обгрижващите и да сътрудничат на процедурите на ГССГ.

1 Като работодател в сферата на социалните грижи трябва да сте сигурни, че хората са подходящи за тази дейност и разбират ролята и отговорностите си.

Това включва:

- 1.1 Използване на точни и цялостни способности за назначаване и подбор, които са фокусирани върху идеята, че само на хора с необходимите знания и умения и които са подходящи за предоставяне на социални грижи, ще им бъде позволено да влязат в екипа Ви;

- 1.2 Проверка на криминалното досие, съответните регистри и индекси и оценка на способността на хората да изпълняват задълженията си по работата, за която са били избрани, преди потвърждаването на назначаването им;
- 1.3 Търсене и осигуряване на надеждни референти;
- 1.4 Предоставянето на членовете на екипа на ясна информация за ролята и отговорностите им, за съответното законодателство и организационните политики и процедури, които трябва да следват в работата си; и
- 1.5 Управление на работата на екипа и на организацията за гарантиране на високо качество на услугите и грижите.

2 Като работодател на социални работници, Вие трябва да разполагате с писмени политики и процедури на място, за да подпомогнете социалните работници в спазването на Професионалния кодекс за социални работници на ГССГ.

Това включва:

- 2.1 Въвеждане и мониторинг на писмените политики за:
конфиденциалност; равни възможности; оценка на риска;
злоупотреба с лекарствени средства; водене на отчети и приемане на пари или лични подаръци от потребители на услуги или обгрижващите;

- 2.2 Ефективно ръководство и надзор на екипа за подпомагане на ефективната дейност и доброто поведение и подкрепата на екипа за обръщане на внимание на недостатъците на работата му;
- 2.3 Наличие на системи на място за даване на възможност на социалните работници да докладват за недостатъчни ресурси или операционни трудности, които могат да нарушат предоставянето на надеждни грижи и работа с тях и съответните инстанции за обръщане на внимание на тези проблеми; и
- 2.4 Подпомагането на социалните работници при спазването на Професионалния кодекс за социалните работници на ГССГ и неналагане на изискване към тях да правят нещо, което ще застраши спазването на кодекса от тяхна страна.

3 Като работодател на социални работници, Вие трябва да осигурите обучение и възможности за развитие, за да подпомогнете социалните работници да заздравят и развият уменията и познанията си.

Това включва:

- 3.1 Запознаване, обучение и възможности за развитие за подпомагане на социалните работници да вършат работата си ефективно и да се подготвят за нови и променящи се роли и отговорности;
- 3.2 Подпомагане осигуряването на социални грижи и образование и обучение по социални дейности, включително оценка на ефективното работно място и научаване на работата;

- 3.3 Подпомагане на екипа на длъжности, които са предмет на регистрация, да спазват критериите за избор на ГССГ за регистрация и изискванията му за продължително професионално развитие; и
- 3.4 Адекватен отговор при необходимост от помощ за социалните работници, поради тяхната неспособност или недостатъчна подготовка за извършване който и да е аспект от тяхната работа.

4 Като работодател на социални работници, Вие трябва да подготвите и въведете писмени политики и процедури за справяне с опасно, дискриминиращо или експлоатиращо поведение и дейности.

Това включва:

- 4.1 Изясняване на социалните работници на факта, че тормозът, безпокойството или която и да е форма на неоправдана дискриминация е неприемлива и предприемане на действия за справяне с такова поведение;
- 4.2 Установяване и въвеждане на процедури за социалните работници да докладват опасно, дискриминиращо, оскърбително или експлоатиращо поведение и дейности и справяне с тези доклади своевременно, ефективно и открито;
- 4.3 Изясняване на факта на социалните работници, потребителите на услугите и обгрижващите, че насилието, заплахите или злоупотребата с екипа не са разрешени и наличие на ясни политики и процедури за намаляване риска от нарушения и справяне с груби инциденти;

- 4.4 Подкрепа на социалните работници, които преживяват травма или насилие в работата си;
- 4.5 Поставяне и въвеждане на писмени политики и процедури, които способстват за благоденствието на персонала и равните възможности за работниците; и
- 4.6 Докато се убеждавате, че грижите и безопасността на потребителите на услуги е ваш приоритет, предоставяне на подходяща помощ на социалните работници, чиято работа е затруднена поради влошено здраве или зависимост от наркотици и алкохол и даване на ясни насоки относно всякакви ограничения в работата им по време на лечение.

5 Като работодател на социални работници, Вие трябва да промотирате професионалните кодекси за социални работници на ГССГ, потребители на услуги и обгрижващи и да съдействате на процедурите на ГССГ.

Това включва:

- 5.1 Запознаване на социалните работници с този кодекс и Вашата отговорност да го съблюдавате;
- 5.2 Информирание на социалните работници за Професионалния кодекс за социални работници на ГССГ и тяхната лична отговорност да спазват този кодекс;
- 5.3 Запознаване на потребителите на услуги и обгрижващите с този кодекс и с Професионалния кодекс за социални работници и информирането им за това как да повдигат въпроси чрез Вашата

- политика и, ако е необходимо, да се свържат с ГССГ във връзка с кодексите;
- 5.4 Взимане предвид на Професионалния кодекс за социални работници на ГССГ при взимане на каквото и да е решение, отнасящо се до поведението на работниците;
  - 5.5 Информиране на ГССГ за всеки случай на неправилно поведение от страна на регистрирани социални работници, който може да постави под въпрос тяхната регистрация и уведомяване на съответния работник, че е направен рапорт до ГССГ; и
  - 5.6 Сътрудничество при разследване и изслушване, провеждани от ГССГ и предоставяне на подходящ отговор на констатациите и решенията на ГССГ.

Социални работници

Въведение

Този документ съдържа одобрените професионални кодекси за социални работници и работодателите на социалните работници, представящи стандартите на поведение и работа, в рамките на които те трябва да работят. Това въведение, което също е включено в Професионалния кодекс на работодателите на социални работници, цели да ви помогне да разберете за какво се отнасят кодексите и какво те трябва да означават за Вас като социален работник, работодател, потребител на услугата или член на обществото.

Генералният съвет за социални грижи започна дейността си на 01.10.2001 г. – по същото време като Съветът за социални грижи на Северна Ирландия, Съветът за социални грижи на Шотландия и Съветът за социални грижи на Уелс. Съветите имат задължение да разработват професионални кодекси и разработиха заедно тези кодекси като част от техния принос към повишаване на стандартите в услугите по предоставяне на социални грижи.

Двата кодекса за работници и работодатели са представени заедно в този документ, защото те се допълват и отразяват съвместните отговорности на работодатели и работници в осигуряването на високи стандарти.

Какви са кодексите?

Професионалният кодекс на социалните работници е списък от становища, описващи стандартите на професионално поведение и дейност, които се изискват от социалните работници по време на ежедневната им работа. За

първи път се определят стандарти по този начин на национално ниво, въпреки че много работодатели са въвели подобни стандарти по места, на местно ниво. Намерението е да се потвърдят стандартите, необходими в предоставянето на социални грижи и да се гарантира, че работниците знаят какви стандарти на поведение очакват от тях работодателите, колегите, потребителите на услуги, обгрижващите и обществото.

Професионалният кодекс за работодателите на социални работници определя отговорностите на работодателите при ръководството на социалните работници. Отново посочваме, че за първи път такива стандарти се определят на национално ниво. Кодексът изисква от работодателите да се придържат към стандартите, изложени в техния кодекс, да подкрепят социалните работници при спазването на техния кодекс и да предприемат подходящите действия, когато работниците не спазват очакваните стандарти на поведение.

Кодексите са предназначени да отразят съществуващата добра практика и се очаква работниците и работодателите да разпознаят в тези кодекси споделените стандарти, към които те вече се стремят. Съветите ще поддържат тези стандарти чрез широкото разпространение на кодексите.

Как ще се използват кодексите?

Кодексите са ключова стъпка при въвеждането на системата за регулиране на социалните грижи в четирите страни на Обединеното кралство. Съветите са отговорни за регистрацията на всички, които работят в сферата на социалните грижи. Регистърът ще представлява публичен документ, който упоменава, че регистрираните лица са запознати с изискванията за

вписване в регистъра и са съгласни да спазват стандартите, изложени в Професионалния кодекс за социалните работници.

Съветите ще отчитат стандартите, изложени в Професионалния кодекс за социалните работници при разглеждане на случаи на неправилно поведение и ще решават дали даден регистриран работник трябва да остане в регистъра.

Какво трябва да означават кодексите за Вас?

Като социален работник Вие ще разполагате с критерии за ръководство на дейността Ви и ще сте наясно какви стандарти на поведение се очаква да спазвате. Вие сте насърчен да използвате кодексите, за да прецените Вашата дейност и да потърсите места, които можете да подобрите.

Като работодател на социални работници, Вие ще знаете каква роля се изисква от Вас да изиграете в управлението на работната сила и при подпомагането на предоставянето на висококачествени социални грижи. Вие също ще бъдете насърчен да прецените собствените си професионални стандарти и политики в светлината на посочените в този кодекс стандарти.

Като потребител на услуги или член на обществото, тези кодекси ще Ви помогнат да разберете как социалният работник трябва да се държи към Вас и как работодателите трябва да подпомагат социалните работници, за да вършат добре своята работа.

Професионален кодекс на социалните работници

Целта на този кодекс е да се определи поведението, което се очаква от социалните работници и да се информират потребителите на услугите и обществеността за стандартите на поведение, които могат да очакват от социалните работници. Кодексът представлява част от по-широкия пакет от закони, стандарти за работа и политики и процедури на работодателя, които социалните работници трябва да спазват. Социалните работници трябва да гарантират, че поведението им не е извън стандартите, изложени в този кодекс и за това, че нито едно действие или бездействие от тяхна страна не вреди на благосъстоянието на потребителите на услуги.

Статут

Генералният съвет за социални грижи очаква от социалните работници да спазват този кодекс и може да предприеме действия, ако регистрираните работници не го спазват.

Работодателите на социалните работници са длъжни да имат предвид този кодекс при взимането на решения относно поведението на персонала си.

Социалните работници трябва:

- Да защитават правата и да поддържат интересите на потребителите на услуги и обгрижващите;
- Да се борят за установяване и поддържане на доверие в потребителите на услуги и обгрижващите;

- Да поддържат независимостта на потребителите на услуги и да ги предпазват колкото се може повече от опасност и вреда;
- Да уважават правата на потребителите на услуги и същевременно желаят да покажат, че поведението им не пречи на тях или на други хора;
- Да поддържат доверието на обществото в услугите за предоставяне на социални грижи; и
- Да отговарят за качеството на своята работа и да носят отговорност за поддържане и повишаване на знанията и уменията си.

1 Като социален работник, Вие трябва да защитавате правата и да поддържате интересите на потребителите на услуги и обгрижващите.

Това включва:

- 1.1 Третиране на всеки човек като личност;
- 1.2 Уважаване и където е уместно, подкрепа на индивидуалните възгледи и желания на потребителите на услуги и обгрижващите;
- 1.3 Подкрепа на правото на потребителите на услуги да контролират живота си и да бъдат информирани при избора на услугите, които получават;
- 1.4 Уважаване и поддържане достойнството и неприкосновеността на потребителите на услуги;
- 1.5 Съдействие за равни възможности между потребителите на услуги и обгрижващите; и

1.6 Уважаване на различията и различните култури и ценности.

2 Като социален работник, Вие трябва да се стремите да установите и поддържате доверие между потребителите на услуги и обгрижващите.

Това включва:

2.1 Да бъдете честен и заслужаващ доверие;

2.2 Да общувате по подходящ, открит, точен и пряк начин;

2.3 Да уважавате конфиденциалната информация и да обяснявате ясно политиката на агенцията относно конфиденциалността на потребителите на услуги и обгрижващите;

2.4 Да бъдете надежден и сигурен;

2.5 Да се отнасяте с респект към работата, договореностите и уговорките и, когато това не е възможно, да обяснявате на потребителите на услуги и обгрижващите защо;

2.6 Да обявявате факти, които могат да създадат конфликти на интереси и да се уверявате, че те не нарушават вашата преценка или дейност;
и

2.7 Да се придържате към политиките и процедурите относно приемането на подаръци и пари от потребителите на услуги и обгрижващите.

3 Като социален работник Вие трябва да подкрепяте независимостта на потребителите на услуги, като ги защитавате, доколкото това е възможно, от опасности и вреди.

Това включва:

- 3.1 Подкрепяне независимостта на потребителите на услуги и подпомагането им да разберат и изпълнят правата си;
- 3.2 Използване на установени процеси и процедури за предизвикване и докладване на опасно, обидно, дискриминиращо и експлоататорско поведение и дейност;
- 3.3 Спазване на практика и процедури, предназначени да предпазят Вас и други хора от насилствено или обидно поведение в работата;
- 3.4 Поднасяне на вниманието на Вашия работодател или на съответната инстанция източника или операционните трудности, които могат да попречат на предоставянето на надеждна грижа;
- 3.5 Информирание на работодателя или съответната инстанция, когато дейността на колегите Ви може да е опасна или необратимо да засегне стандартите за полагане на грижи;
- 3.6 Съобразяване с политиката за здраве и безопасност на работодателя, включително тази, отнасяща се до употребата на лекарствени средства;
- 3.7 Подпомагане на потребителите на услуги и обгрижващите в отпращането на оплаквания, сериозното отношение към тези оплаквания и съответната реакция или отнасянето им към подходящото лице; и
- 3.8 Познаване и отговорно използване на пълномощията, идващи от работата Ви с потребителите на услуги и обгрижващите.

4 Като социален работник Вие трябва да уважавате правата на потребителите на услуги и да гарантирате, че тяхното поведение не вреди на тях самите или на други хора.

Това включва:

- 4.1 Осъзнаването на факта, че потребителите на услуги имат право да поемат рискове и подпомагането им да идентифицират и да се справят с потенциални и действителни рискове за тях и други хора;
- 4.2 Следването на политики и процедури за оценка на риска за определяне дали поведението на потребителите на услуги представлява риск от вреда за самите тях или за други хора;
- 4.3 Предприемане на необходими мерки за намаляване на риска от извършване на реална или потенциална вреда от страна на потребителите на услуги на себе си или на други хора; и
- 4.4 Уверяване, че съответните колеги и агенции са информирани за резултатите и последствията от оценките на риска.

5 Като социален работник, Вие трябва да поддържате общественото доверие към услугите за социални грижи.

И по-точно Вие не трябва:

- 5.1 Да оскърбявате, пренебрегвате или засягате потребителите на услуги, обгрижващите и колегите си;

- 5.2 Да експлоатирате потребителите на услуги, обгрижващите и колегите си по какъвто и да е начин;
- 5.3 Да злоупотребявате с доверието на потребителите на услуги и обгрижващите или с достъпа, който имате до личната информация за тях или за тяхната собственост, дом или работно място;
- 5.4 Да създавате неподходящи лични връзки с потребителите на услуги;
- 5.5 Да дискриминирате незаконно или несправедливо потребителите на услуги, обгрижващите или колеги;
- 5.6 Да търпите каквато и да е незаконна или несправедлива дискриминация от потребителите на услуги, обгрижващите или колеги;
- 5.7 Да излагате Вас или други хора на ненужен риск; или
- 5.8 Да се държите по начин, който може да постави под въпрос Вашата пригодност за работа в предоставянето на социални грижи на работното място или извън него.

6 Като социален работник, Вие сте отговорен за качеството на работата и поемате отговорност за поддържането и подобряването на знанията и уменията си.

Това включва:

- 6.1 Спазване на съответните професионални стандарти и работа по законен, безопасен и ефективен начин;
- 6.2 Поддържане на ясни и точни документи, които се изискват от процедурите, установени за Вашата работа;

- 6.3 Информирание на работодателя Ви или съответната инстанция относно всякакви лични затруднения, които могат да засегнат Вашата способност да вършите работата си компетентно и безопасно;
- 6.4 Търсене на помощ от Вашия работодател или съответната инстанция, ако не се чувствате способен или подходящо подготвен да изпълните който и да е аспект от Вашата работа, или не сте сигурен как да продължите по-нататък;
- 6.5 Открита работа и сътрудничество с колеги и отнасяне към тях с уважение;
- 6.6 Осъзнаване, че Вие оставате отговорен за работата, която сте възложили на други работници;
- 6.7 Осъзнаване и уважение ролята и квалификацията на работниците от други агенции, с които работите в сътрудничество; и
- 6.8 Предприемане на подходящо обучение за поддържане и подобрене на знанията и уменията Ви и съдействие при обучението и развитието на останалите.

General Social Care Council (Генерален съвет за социални грижи)

Goldings House

2 Hay's Lane

London

SE1 2HB

020 7397 5100

www.gsc.org.uk

© Всички права запазени за Генералния съвет за социални грижи 2002